

TBMM ARŞİVİNİN KURTARILMASI

Prof. Dr. Abdurrahman KILIÇ
İTÜ Makina Fakültesi

TBMM Arşivi eskiden ana binada grup odalarının altında bodrumdaydı. İstiklal Mahkemesi evrakının da bulunduğu arşivi; 19.08.2003 tarihinde inceledim ve Teknik Daire Başkanlığı'na bir rapor hazırladım. Arşiv içinde yıllar önce yapılan ve halen kullanılan pis su boruları, kablo tavaları, ısıtma tesisatı boruları, üst katlara hizmet veren havalandırma kanalları ve klima santral odaları bulunmaktaydı. Üst katların dönüş havası santral odalarından arşiv içerisine atılıyordu. Çok kolay tutuşabilecek kağıtların olduğu arşiv bölümü, bir merdivenle grup odaları holüne ve havalandırma kanalları ile de binanın diğer bölümlerine bağlıydı. Arşiv her an yok olabilecek durumdaydı, büyük risk taşıyordu. Bir yangın durumunda sadece arşivdeki değerli evrak değil aynı zamanda üst katlar da zarar görecekti. Raporu hazırlayıp gönderdim.

Rapor, Teknik Daire Başkanı Kemal Kaya tarafından o tarihlerde Meclis Başkanı olan Sayın Bülent Arınç'a iletilti. Bülent Arınç Bey bana "Hocam, raporu okudum geceleri uyuyamıyo-

rum" dedi. Benzer raporu daha önce de yazmıştım ama meclis başkanlarından hiç biri ilgilenmemişti. Ne yapılması gerektiğini sordu. Köklü çözümlün yeni bina olduğunu söyledim. Mevcut yerin bölümlere ayrılması, pis su tesisatının, kablo tavalarının ve santralin buradan çıkarılması mümkün görünmüyordu. Ayrı bir binada yeni arşiv bölümlerinin oluşturulması gerekiyordu. Öyle de yapıldı. Sayın Bülent Arınç'ın emirleriyle yeni arşiv binasını projelendirilmesine ve yapılmasına başlandı.

Yeni arşivi; her biri yangına 120 dakika dayanıklı duvar ve 90 dakika dayanıklı yangın kapıları ile ayrılmış küçük bölümlere ayırdık. Böylece bir bölümdeki yangının diğer bölümleri etkilemesini önledik. Söndürme sistemi olarak çift kilitlemeli pe-action sprinkler sistemini seçtik. Arşivciler; başlangıçta sprinkler sistemlerine isteksiz gördüklerini; ancak dünya ülkelerini araştırdıktan sonra bu sistemin daha güvenli olduğuna karar verdiklerini belirttiler. Söndürme tüplerini, yangın dolaplarını ve itfaiye su alma ağzını koridora yerleştirdik.

Elbette duman dedektörleri ve yangın butonları da konuldu. Çok değerli olan evrakın yangına dayanıklı kapalı dolaplarda saklanmasını istedim. Arşiv içerisinden geçirilen kabloların yangına dayanıklı boya ile boyanmasını, rafların klima cihazlarından en az 1 m uzakta olmasını, aydınlatma armatürlerinin mümkün olduğu kadar tavana yaklaştırılmasını, rafların aydınlatma armatürlerinden en az 50 cm aşağıda olmasını, raflarla duvardaki elektrik tesisatı arasında en az 1 m mesafe bulunmasını, ısıtma tesisatı borularının koridorlardan geçirilmesini, arşiv bölümlerinden geçen havalandırma kanallarında motorlu yangın damperi kullanılmasını, arşiv duvarlarını geçen kablo tavası, boru ve havalandırma kanallarının etraflarındaki açıklıkların kapatılmasını, önerdim. Meclisin özveriyle çalışan değerli teknik ekibi insanüstü gayret gösterdi, çok emekleri geçti.

Arşiv 2007-2008 yılında yeni binasına taşındı. Sayın Bülent Arınç sayesinde, ülkemizin geçmişiyle geleceğini aydınlatacak arşivi böylece kurtulmuş oldu. Şükran borçluyum. ■